

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/169/2015
Identifikačné číslo spisu: 7015200355
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200355.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci navrhovateľa: S. K., bytom U. X. č. XXX, XXX XX U. X., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. apríla 2015, č. k. 9Sd/19/2015-18, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 17. apríla 2015, č. k. 9Sd/19/2015-18, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 17. apríla 2015, č. k. 9Sd/19/2015-18 potvrdil ako vecne správne rozhodnutie odporkyne z 11. novembra 2014, číslo XXX XXX XXXX 0, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.") navrhovateľovi od 20. októbra 2014 zvýšila sumu invalidného dôchodku na 199,50 eur mesačne.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, vo svojom posudku zo dňa 20. októbra 2014, na základe podkladov zo zdravotnej dokumentácie, vyjadrení navrhovateľa a vlastného vyšetrenia určil za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa choroby podporného a pohybového aparátu, zaradené do kapitoly XV., oddiel E, položky 3, písmeno c) s 50% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za iné zdravotné postihnutie, a to poruchy cervikálnej medzistavcovej platničky s radikulopatiou, zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Na tomto závere zotrval aj posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia, vysunuté pracovisko Košice vo svojom posudku zo dňa 23. marca 2015 po vyhodnotení prepúšťacích správ z hospitalizácie v období od 08. októbra 2013 do 11. októbra 2013, z hospitalizácie na neurochirurgickej klinike UNLP v Košiciach v období od 13.

marca 2014 do 19. marca 2014 a od 09. apríla 2014 do 28. apríla 2014 ako aj neurologického vyšetrenia zo dňa 26. augusta 2014 a 09. marca 2015 a neurochirurgického vyšetrenia zo dňa 16. októbra 2014. Rovnako ako posudkový lekár pobočky, aj on konštatoval, že navrhovateľ je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona NR SR č. 194/1994 Z.z. a zákona č. 107/1999 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je schopný vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok a zároveň je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu poškodenia navrhovateľa boli posudkovými lekármi dostatočne ozrejmene. Navrhovateľ pritom v konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by posudkovým lekárom neboli známe a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybníť. Z toho dôvodu považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Nesúhlasil s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovenou na 60%. Namietal, že po operácii sa jeho zdravotný stav nezlepšil, musí používať obojstranne francúzske barly, nie je schopný vykonávať žiadnu prácu, pretože má problémy s motorikou nôh aj rúk, hoci doma pravidelne cvičí, jeho stav sa nezlepšil. Mal za to, že jeho zdravotný stav je zlý, čo však nebolo vzaté do úvahy.

Odporkyňa dôvody, ktoré navrhovateľ v odvolaní uviedol nepovažovala za opodstatnené, keď navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhla, aby odvolací súd vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

Z obsahu administratívnych spisov odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľ bol uznaný čiastočne invalidným ešte podľa § 25 ods. 4 písm. a) zákona č. 121/1975 Zb. od 19. novembra 1986 a rozhodnutím odporkyne z 24. februára 1987 mu bol od 15. januára 1987 priznaný čiastočný invalidný dôchodok. V období od 02. novembra 1994 do 06. novembra 2000 bol navrhovateľ uznaný invalidným podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke uskutočnenej 7. novembra 2000, bol týmto dňom opäť uznaný len za čiastočne invalidného podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. Na základe žiadosti navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku z 08. augusta 2012, bol jeho zdravotný stav opäť posúdený dňa 24. januára 2013 aj podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení so záverom, že je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a súčasne bol od 24. januára 2013 uznaný invalidným podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. s 50% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žiadosťou zo dňa 12. februára 2014 navrhovateľ požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku. Odborné posúdenie jeho zdravotného stavu sa uskutočnilo 20. októbra 2014, keď posudkový lekár sociálneho poistenia pobočky v Košiciach konštatoval, že navrhovateľ je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a súčasne je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1

zákona č. 461/2003 Z. z. s tým, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť už nie je 50 %, ale 60 % a to od 20. októbra 2014. Na svojom závere zotrval aj pri odbornom posúdení uskutočnenom 12. januára 2015, keď posúdenie invalidity vykonal v dôsledku opravného prostriedku navrhovateľa zo dňa 02. decembra 2014 voči preskúmanému rozhodnutiu žalovanej. Z dôvodu nesúhlasu so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, zdravotný stav navrhovateľa posúdil aj posudkový lekár ústredia, ktorý vo svojom odbornom posudku zo dňa 23. marca 2015 dospel k záveru totožnému so záverom posudkového lekára pobočky.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (71 ods. 1 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 a určuje sa podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. (§ 71 ods.5, 6 a 7 zákona).

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok a jeho výšky je teda podstatnou otázkou vplyvu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú podľa doložených lekárskeho nálezov choroby podporného a pohybového aparátu, teda degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu, ktoré podmieňujú podľa kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písm. c/ prílohy č. 4 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí 40 - 50%. Postihnutiu navrhovateľa podľa záveru posudkových lekárov zodpovedá horná hranica rozpätia, t. j. 50 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, s navýšením o 10 % za ostatné ochorenia, konkrétne pre poruchy cervikálnej medzistavcovej platničky s radikulopatiou.

Záver posudkových lekárov nie je v rozpore s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení. Navrhovateľ nepreukázal, že by jeho stav bol iný ako ho ustálili posudkoví lekári. Hoci k odvolaniu pripojil lekárskeho správy z vyšetrení v neurologickej ambulancii dňa 06. mája 2015, 25. mája 2015 a 28. mája 2015 a v neurochirurgickej ambulancii dňa 28. mája 2015 tvrdiac, že jeho zdravotný stav sa napriek operácii zhoršil, ide o lekárskeho správy z vyšetrení vykonaných až po vydaní rozhodnutia odporuky o jeho žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúmaní rozhodnutia odporuky je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 O.s.p), teda k 11.

novembri 2014, aj keď odporkyňa môže, i v priebehu preskúvacieho konania, rozhodnúť o neskoršom priznaní invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je, bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezov ani dôvodom na zrušenie

rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu, zodpovedalo zákonu.

Navrhovateľ navyše v žiadnom podaní neuviedol konkrétne dôvody alebo námietky, ktoré by spochybňovali závery posudkov a nepreukázal, že trpí takým ochorením, ktoré by znižovalo jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo väčšej miere ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia. Odvolací súd preto námietky navrhovateľa nepovažoval za dôvodné.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že sa zaoberali aj posúdením schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť a dospeli k záveru, že je schopný vykonávať práce v prostredí bez fyzickej námahy, nosenia a dvíhania ťažkých bremien, bez dlhodobého státia, chôdze a prác v nútených polohách; môže vykonávať fyzicky ľahšiu prácu ako napríklad evidenciu, prácu vrátnika, strážnika, či pomocného robotníka v sklade. Jeho subjektívne presvedčenie, že jeho zdravotné postihnutia zodpovedajú vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, lebo sa necíti schopný vykonávať žiadnu pracovnú činnosť, nie je rozhodujúce. Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverených posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

Tak ako krajský súd, aj odvolací súd mal za preukázané, že posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľa a ním predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili v intenciách zákona a bez rozporu s nálezmi odborných vyšetrení. Na tom základe dospel k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa v čase rozhodovania odporkyne nepodmieňoval viac ako 60 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil, keďže rozhodnutie odporkyne považoval z uvedených dôvodov za zákonné.

Pokiaľ sa však navrhovateľ domnieva, že lekárske vyšetrenia, (ktoré absolvoval po vydaní preskúvavaného rozhodnutia) a závery z nich odôvodňujú v jeho prípade zvýšenie doteraz u neho uznanej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, má možnosť opätovne, novou žiadosťou požiadať odporkyňu o zvýšenie invalidného dôchodku.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňu nevyzískal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.